

הצגה בנושא חרם ואלימות ברשת

הצעה למערכי שיעור בעקבות צפיה בהצגה

על פי גילי אורן - בן צבי, יועצת חינוכית בבית ספר 'נופית'

ההצגה 'סתם' מומלצת לצפייה לכיתות ד' - ו' בפורמט אינטימי של עד כ 60 ילדים.. אפשר, רצוי ומאוד משמעותי לצפות בהצגה הורים וילדים ביחד.

גילי אורן - בן צבי, יועצת חינוכית כתבה את המסמך לאחר שההצגה התארכה בבית ספרה וגם את המשוב הבא:

"תלמידי כיתה ה'- ו' אצלנו בביה"ס צפו בהצגה ביחד עם הוריהם ולאחר מכן השחקנית המקסימה הובילה שיח רפלקטיבי בעקבות נושא ההצגה. היה מדהים! התלמידים וההורים שיתפו בחוויותיהם האישיות. עלו דברים חשובים אשר זימנו אפשרות לשיח פורה ומצמיח בנושא כל כך חשוב. גם הפורמט לפי ראשית, צופים בהצגה ביחד- ההורים והילדים ולאחר מכן מתנהל שיח פתוח היה נכון ומתאים מאוד. הצגה אינטליגנטית בנושא חשוב מאין כמוהו!"

בעקבות הצפייה בהצגה 'סתם' ובעקבות התגובות ושיתוף הפעולה שנראה מצד ההורים והתלמידים, חשוב שנמשיך לתת מקום לשיח בנושא זה בכיתה. על מנת ששיח זה יהיה משמעותי, מטרתנו היא לעודד את הילדים לשתף ולספר, מה הרגישו? מה ראו? איך הם חושבים שהילד שעליו עשו חרם חושב? מרגיש? וכמובן- מה ניתן לעשות?

ההתמודדות עם תופעת החרם היא התמודדות קשה מאוד לכולם - לילדים כמובן אך גם לנו - הצוות החינוכי. פעמים רבות אנו לא יודעים כיצד לגשת לנושא הזה - אולי אין לנו כלים, אולי חווינו בעצמנו חרם כשהיינו ילדים ועכשיו קשה לנו

לגעת בזה, אולי ניסינו דברים שונים ונתקלנו בהתנגדויות מצד התלמידים ועוד. הניסיון מלמד כי הדרך היעילה ביותר להתמודד עם תופעת החרם היא שזה יבוא מהילדים. יש להקשיב להם ולשמע איך הם רואים את זה ומה הם חושבים שניתן לעשות.

הצעות לשיח בכיתה לאחר הצפייה בהצגה "חרם"

1. עודדו את התלמידים לשתף מניסיונם: כילדים שעשו חרם על ילד אחר, כילדים שעליהם עשו חרם, כאלו שצפו מהצד ולא עשו כלום, ואולי כן עשו ומה קרה? כילדים שפנו למבוגר וזה היה טוב או לא טוב? בדגש על רגשות ותחושות.

יש לנסות להפריד בין מחשבה לרגש ולבדוק מה יותר עוצמתי, מה יותר מפעיל אותנו.

אם תלמיד שיתף שעשו עליו חרם- להודות לו על השיתוף (זה לא פשוט לשתף דבר כזה בפני כולם) ולשאול אותו מה היה עוזר לו באותו רגע- שהילדים יעשו? שהמורה תעשה? שההורים יעשו? מה היה הכי גרוע שעשו? אולי היה משהו טוב שמישהו עשה? מה זה היה?

נסו לשאול את התלמידים כיצד מתחיל חרם? ולמה הוא מתחיל? מה יכולות הסיבות?

כמו בהצגה- הכל התחיל מזה שנועה חשבה שתמרה "גונבת" לה את החברה הכי טובה שלה. כלומר, בד"כ זה מתחיל מרגש לא נעים- אז מה יכלה נועה לעשות במקום מה שעשתה? וכך הכל יכול היה להימנע. וגם- האם נועה בכלל הבינה שהיא עושה חרם? האם באמת התכוונה לכך? איך הרגישה כשזה המשיך?

אולי נועה נבהלה מעצמה ולא יכלה כבר לחזור אחורה- אז מה יכלה לעשות? כאן יש כל הזמן עוד ועוד אפשרויות "לשבור" את החרם בפנייה לבקשה לעזרה - לפנות למבוגר שישוחח עם שתיהן בלי כעס ויעזור לברר מה מקור הכעס או העצב, לפשר, לגשר ולקשר.. או אולי לערב תלמיד שהוא ניטרלי.. אולי הורה.

2. ניתן להמשיך בשיח בכיתה בנושא הצעת רעיונות להתמודדות עם חרם, לבנות ביחד "הסכם" - אצלנו בכיתה חרם לא יהיה" שיכלול התנהגויות עשה ואל תעשה

ע.ר 580097210

כשאירוע מסוג זה קורה (ניתן להכין על פלקט ולתלות על קיר בכיתה). הפנייה לעזרה יכולה להיות- למורה, הורה או אפילו ילד שניתן לו מראש התפקיד הזה. ניתן לדבר על מיהו הילד שיקבל את התפקיד- ילד ניטרלי או אולי דווקא ילד דומיננטי, תוך הגדרה מדויקת של שלבי תפקידו- כלומר מה הוא עושה כאשר ילד פונה אליו לעזרה.

3. לאחר השיח בכיתה ובהתאם לדברים שיעלו בו, ניתן לכתוב המשך וסוף אחר להצגה. ניתן גם להמחז את זה בכיתה.

4. ניתן לכתוב במייל השבועי להורים כמה מילים על ההצגה ועל תפקיד ההורים בנושא החרם- לעודד שיח עם הילדים בבית על הנושא, להסביר שלעולם לא יכעסו אם ישתפו אותם אלא ינסו לעזור כמה שהם יכולים, לעודד אותם לשתף את המורה וכו'.

מקוות שההצעות הנ"ל יהיו לעזרה.

אנו מודים לגילי אורן - בן צבי, יועצת חינוכית בבית ספר 'נופית' על תרומתה בבניית מערכי שיעור אלה.